

РЕГЛАМЕНТ
ЗА ОРГАНИЗИРАНЕ И ПРОВЕЖДАНЕ
НА НАЦИОНАЛНОТО СЪСТЕЗАНИЕ
ПО ХИМИЯ И ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА
„ТЕСТОВИ ЗАДАЧИ ЗА УЧЕНИЦИ В ГИМНАЗИАЛНИЯ ЕТАП”
през учебната 2017 – 2018 година

Националното състезание по *химия и опазване на околната среда* през учебната 2017 – 2018 година се организира и провежда в съответствие със Заповед № РД 09-5411 от 12.10.2017 г. на министъра на образованието и науката, Приложение 1 – Правила за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания през учебната 2017 – 2018 година. Настоящият регламент има за цел да допълни и конкретизира информацията, свързана със спецификата на състезанието.

Цели на състезанието

Националното състезание по химия и опазване на околната среда:

- предоставя възможност за изява на ученици със задълбочени знания и придобити умения и компетентности в областта на химията и опазването на околната среда;
- осигурява условия за проверка и оценка на постиженията на учениците и формиране на увереност при участието им в състезателни прояви;
- дава възможност на учителите, училищата и регионите в страната да сравняват на национално ниво обективно измерени постижения в областта на обучението по *химия и опазване на околната среда*;
- проверява постигането на ДООИ за учебно съдържание и целите на обучение по *химия и опазване на околната среда*.

Организиране и провеждане

Националното състезание по химия и опазване на околната среда се провежда веднъж годишно по график, определен със Заповед № РД 09-5411 от 12.10.2017 г., Приложение 1 – Правила за организиране и провеждане на ученическите олимпиади и националните състезания през учебната 2017 – 2018 година.

Състезанието се провежда в един състезателен ден. Продължителността му е 5 (пет) астрономически часа.

Учениците, които желаят техните резултати да не бъдат оповестявани публично, подават декларация до директора на училището, в което се обучават.

Условия за участие

За участие в Националното състезание по химия и опазване на околната среда се допускат ученици, които през настоящата учебна година се обучават в гимназиалния етап на средната степен на образование.

От всяка област се допускат за участие до 14 ученици. От тях се формира отбор от 6 ученици, а останалите участват само в индивидуалното класиране. Съставът на отборите се формира от експерт в РУО по ред и критерии, определени от експерта. На НПМГ „Акад. Л. Чакалов” се дава възможност да участва със самостоятелно излъчен отбор от 6 ученици и до 8 ученици, които участват в индивидуалното класиране. Учениците от области с непълни отбори участват само в индивидуалното класиране.

При равни резултати при подбора за състезанието предимство за участие следва да имат учениците от последния гимназиален клас, тъй като: 1) учебното съдържание обхваща всички класове; 2) резултатите от състезанието се взимат предвид от редица

висши училища в кандидатстудентската кампания (по решение на съответното висше училище за съответната учебна година).

Ръководители на отборите са от един до трима души – учители по химия и експерти в РУО.

В срок до 10 календарни дни преди датата на състезанието експертът от РУО:

- изпраща заявка за участие в РУО на територията на областта, в която се провежда състезанието, като заявката е по образец на РУО домакин;
- уведомява учениците, определени да участват в състезанието, както и техните учители и директори.

Формат и съдържание на състезанието

Състезанието се състои от тест, включващ 50 задачи, разпределени в две части.

Част I включва **40 задачи с избираем отговор**.

Част II съдържа **10 задачи със свободен отговор**. При решаването им се изисква добавяне на кратък текст, изписване на химични формули и уравнения, съставяне, допълване и тълкуване на схеми, а също и изчисления.

Задачите включват учебно съдържание от учебните програми по *химия и опазване на околната среда* за VII–XII клас, включително изчислителни задачи. Съставят се от Националната комисия, определена със заповед на министъра на образованието и науката.

Оценяване и класиране

Проверката, оценяването и класирането на писмените работи на участниците се извършват от Националната комисия. При необходимост в деня на състезанието Националната комисия може да определи допълнително експерти и учители, които да участват в проверката и оценката.

При оценяването се съблюдава следното:

- Веществата да са означени с химични формули според указанията за вида на формулите (пълна структурна, съкратена структурна, електронна, пространствена и т. н.).
- Химичните уравнения да са изравнени. Признават се всички възможни начини за изразяване на химичните уравнения (молекулни, йонни или чрез структурни формули); когато в задачата изрично се изисква определен тип уравнение, прилагането му е задължително.
  - Да е отбелязано дали реакцията е обратима или не, както и условията, при които протича (температура, налягане, катализатор, лъчение и др.), освен в случаите, когато изрично това не се изисква.
  - Да е отбелязано състоянието на веществата (утайка, газ, разтвор, твърдо вещество), като се признават всички приети начини за означение.
  - При изразяване на химични закони с математически формули да се използват приетите буквени означения.
  - При наименоване на органичните съединения да се използва основно номенклатурата на IUPAC, но се признават и всички други верни наименования.
  - При изразяване на електронната структура на атомите и структурата на молекулите могат да се използват всички възможни модели от различните учебници за средната степен на образование.
  - Допускат се всички определения, включени в различните учебници по *химия и опазване на околната среда* за гимназиалния етап на средната степен на образование.

Оценяването на задачите се извършва по точкова система. За всеки правилен отговор на задачите от част I се получава **по 1 точка**. Максималният брой точки за **част I е 40**.

За всеки правилен отговор на задачите от част II се получава различен брой точки според характера на задачата. Максималният брой точки за част II е **60**.

Максималният брой точки за целия тест е **100**.

Класирането е индивидуално и отборно. В индивидуалното класиране участват всички ученици. В отборното класиране участват само отборите с пълен брой състезатели (шест), като се взимат предвид индивидуалните резултати на всички участници в отбора.

Националната комисия може да определи резултатите освен в точки, и в оценки по шестобалната система.

На учениците, класирани на първо, второ и трето място, както и на отборите, класирани на първо, второ и трето място, МОН връчва **грамоти**.

Всички ученици, участвали в състезанието, получават грамота за участие, подписана от председателя на Националната комисия.

Разрешени пособия

По време на състезанието учениците могат да използват **само** предоставените им заедно със състезателните задачи помощни материали: Периодична таблица, таблица на разтворимост, ред на електроотрицателност и ред на относителната активност. Тези пособия са едни и същи за всеки ученик. Разрешава се използването на собствен калкулатор.

НАЦИОНАЛНА КОМИСИЯ